

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo v  
Murski Soboti  
....  
Rokopise ne vrača  
....  
Izhaja vsako soboto in stane s poštino vred za celo leto 40 Din, za pol leta 20 Din, za četrt leta 10 Din

# NAŠ DOM

Narodno-Socialističen tednik

Upravništvo v  
Murski Soboti  
....  
Oglasi:  
☐ cm stane 75 par  
Pri večkratni objavi primeren popust  
....  
Posamezna številka  
1 dinar

4. štev.

Murska Sobota, dne 14. aprila 1923.

I. leto.

## Krvavo obzorje.

Kakor se vulkan še leta in leta po svojem glavnem izbruhu ne more umiriti ter bruha in bruha po malem še naprej, tako se človeštvo od časa, ker je izbruhnila svetovna vojna, kar več ne more umiriti. Da, ne le narodov, ki so se tekom teh grozovitih 5 let priučili in privadili grozovitostim vojne, tudi drugih narodov, ki so se ves čas vojne znali varovati zunanjih nevarnostij in notranjih razburkanostij, tudi njih se lotevata bojna kuga in krvoločnost. V Evropi sami pa, ki je v letih 1914—1918 hodila pravi križev pot, v tej stari Evropi, se narodi v teh 5 povojnih letih še do danes niso mogli umiriti. In to je tisto, kar Evropo uničuje, kar jo spravlja v socialno bedo in v kulturno nazadovanje.

Rusija, naša „matička slovanska“ leži na tleh, strta in ne zna si pomagati sama, od zunaj pa tudi ni pomoči. In je še dolgo ne bo, kajti ostala Evropa Rusije ne razume. Evropa s svojim hladnim preračunljivim razumom in germansko hladno-, ter romansko lahkomišnočutečim srcem, kako naj ta Evropa razume sanjavo, globoko dušo ruskega naroda, ki je v začetku dvajsetega stoletja vzel na sebe težki križ, da ga ponese po trnjeni poti na Golgoti, na kateri bi naj enkrat zasijalo človeštvu solnce sreče! Ne morejo razumeti. In to je nesreča današnjega človeštva. Ker se ljudje ne razumejo in ker jih je med njimi več zlobnih kakor je dobrih. In le na svoje pesti se opirajo in ne na plemenitost srca. Zato si učvrščajo mišice, zato se oborožujejo, zato se bojujejo.

Povsod so manjši boji, praske med sosedi. Da, še več pa jih je doma, v državah samih. Državljeni se bijejo med seboj na življenje in na smrt za svoje principe, iz maščevalnosti, iz gole krvoločnosti ali pa zmedenosti. Nemčija in Francija, Italija, Nemška Avstrija, Turčija in Grška, Bolgarska in mi, Rusija in Poljska. Ves orijent, Azija... Kakor v krogu ne prideš nikdar do konca, tako ni konca poročilom o bojnih pripravah pozameznih držav o obmejnih spopadih in tudi ni nobenega konca poročilom o notranjih bojih.

To večno nasprotstvo med narodi, zlasti pa to od dneva do dneva ostrejša nasprotstvo med socialistično Rusijo na eni strani ter kapitalističnimi zapadnimi državami more priversti le do novih bojev v državah samih. Ne domišljamo si, da bo nam prihranjena tragedija, tista žaloigra, ki jo sedaj preživlja Rusija. Pride tudi k nam. Da pa pri nas ne bo tako krvava, da ne bo tako kruta, temu se more od pomoči le, če se pri koreniki zatre vzrok temu zlo. In to zlo je v nas samih. Bodimo popustljivi, bodimo strpni, spoštujmo in upoštevajmo svojega bližnjega voljo in željo. Spoznavajmo sebe, potem bomo razumeli tudi sočloveka. Potem ob tistih usodepolnih zgodovinskih dneh, ko bosta bila boj na življenje in smrt slovanski socializem in germansko-romanski kapitalizem, v naši ljubljeni, s toliko krvi poškrbljeni Jugoslaviji obzorje ne bo krvavo. In to je

želja vsakega iskrenega domoljuba baš te dni, ko čitamo dan za dnevom v časopisih krvava poročila in nove bojne priprave iz raznih krajev sveta.

## Demokratski kandidat Štefan Kúhar je dan pred volitvami stopil v radikalno stranko!

Na dan volitev, dne 18. marca 1923 so po Prekmurju trosili male letake, na katerih je g. Štefan Kúhar, sreski kandidat demokratske stranke sporočil volilcem, da je vstopil v radikalno stranko in kjer je pozival volilce, naj glasujejo za radikalno stranko, naj torej kroglic ne vržejo v prvo, ampak v poslednjo škrinjico. Istčasno pa so v Prekmurju, zlasti na vseh voliških veliki z roko napisani plakati s podpisom Štefana Kúhara naznanjali volilcem, da je gori navedene letake brez privolitve Kúharjeve dal natisniti g. Benko v namenu, da volilce odvrne od Kúhara, to je, od demokratske stranke. Na tem plakatu imenuje Kúhar Benkovo početje: „Veliko tolvajijo (lopovstvo) Benka“. Javnost ni mogla računati, kaj naj to pomeni. Splošno se je obsojalo tak volilni manever radikalne stranke in pristaši demokratske stranke so bili besni na g. Benka in radikalce. Njih besnost pa je takoj popustila, ko je g. Benko sporočil, da ima v rokah pismo izjavo g. Kúhara, da izstopi iz demokratske stranke in stopi v radikalno. Toda javnosti je ostalo vseeno še neznano, kaj in koliko je resnice na tej trditvi, kajti g. Kúhar se napram članom demokratske stranke v Murski Soboti ni hotel izjaviti, kako je s to zadevo. Zato so si sami izzvali jasen odgovor na vprašanje, ali je g. Kúhar tik pred volitvami res uskočil iz demokratskega tabora ali ne. Napravili so to takole: G. Rožič je pri neki priliki v družbi očital g. not. Kodru (oba gospoda sta člana JDS.), da si je demokratska stranka „lepega“ (čednega) kandidata izbrala, (namreč g. Štefana Kúhara), ki se je prodal radikalcem. G. Koder ga je zavrnil: „To ni res“, nakar mu je g. Rožič odgovoril: „Če ti to trdiš (namreč, da se ni prodal), potem lažeš!“ Zaradi očitanja, da laže, je naperil g. Koder proti g. Rožiču zasebno obtožbo zaradi razžalenja časti. V torek, dne 10. t. m. se je vršila pri okrajnem sodišču v Murski Soboti pred sodnikom g. drjem Makom razprava proti g. Rožiču. G. Rožič je nastopil dokaz resnice, da se je demokratski sreski kandidat za okraja Murska Sobota in Dolnja Lendava dne 17. marca 1923, torej 1 dan pred volitvami prodal radikalni stranki za večjo svoto denarja. Ta dokaz se mu je posrečil. Kot priča (svedok) zaslišani Štefan Kúhar je priznal, da je res dne 17. marca 1923 oficijalno vstopil v radikalno stranko in da je g. Benka pooblastil, da sme izdati letak z njegovim podpisom in sporočiti volilcem, da je on (Kúhar) demokratsko stranko zapustil in prestopil v radikalno. Na vprašanje, koliko je za to dobil denarja od radikalne stranke, g. Kúhar ni hotel

odgovoriti, češ, da bi mu to, ako se izve, povzročilo sramoto in škodo. Z ozirom na to je sodišče g. Kúharja odvezalo od dolžnosti, odgovoriti na to vprašanje. Kot svedoka zaslišana g. Benko (bivši sreski kandidat radikalne stranke) in g. Cvetko, Benkov agitator (korteš) sta izpovedala v istem smislu. Tudi onadva nista hotela odgovoriti na vprašanje, koliko denarja je prejel g. Kúhar za prestop v radikalno stranko, češ, da bi jima odgovor na to vprašanje utegnil povzročiti sramoto in škodo. Tudi nju je sodišče odvezalo dolžnosti odgovora na to vprašanje. Ker je bilo stem dovolj dokazano, da se je demokratski kandidat g. Kúhar res bil prodal radikalcem je g. notar Koder umaknil obtožbo proti g. Rožiču.

Pri volitvah dne 18. marca je letak, ki ga je g. Benko izdal v Kúharjevem imenu in z njegovim podpisom v resnici povzročil neko zmedo med pristaši demokratske stranke v Prekmurju. Verjetno je, da jih vsled tega letaka par stotni ali morda kakih 1000 volilcev ni glasovalo za demokratsko stranko, ampak za kako drugo. Izključeno torej ni, da je demokratska stranka vsled uskoštva g. Kúharja izgubila kakih 1000 glasov, ki bi bili ravno zadostovali, da dobi stranka količnik in torej dobi eden mandat. Nemogoče ni, da je g. dr. Kukovec propadel le, ker se je g. Kúhar v zadnjem trenutku prodal. Demokrati so dobili v celem okrožju 5169 glasov, v Prekmurju so dobili le 1245 glasov dočim so računali na 2—3000 glasov. Količnik je znašal 6094. Manjkalo je torej demokratski stranki do količnika le 925 glasov.

Gotovo je, da se bo sedaj demokratska stranka trudila doseči, da se vsaj v Prekmurju razpišejo nove volitve. Za g. Kúharja pa utegne njegov korak imeti še eno neprijetno stran, namreč to, da bo načelstvo JDS. morda zahtevalo od njega, da ji vrne tisto znatno svoto denarja, katero mu je bila izročila za to, da kandidira in agitira za demokratsko stranko. Sicer pa je za g. Kúharja umesten samo eden nasvet (tanač), namreč ta, da se čimprej umakne iz političnega življenja. Morala slovenskega naroda takih ljudij ne prenese. G. Kúhar je v Sloveniji menda prvi kandidat, in upajmo, da je bil tudi poslednji kandidat v Sloveniji in v Prekmurju, ki je zaradi denarja tik pred volitvami preskočil v nasprotni tabor. Za silo pa je on svoj madež opral s tem, da je vsaj pred sodiščem odkritosrčno priznal svoje dejanje.

## Iz krogov državnih nameščencev.

V nedeljo dne 8. t. m. se je vršil v Murski Soboti ustanovni občni zbor društva drž. nameščencev in upokojencev mursko-soboškega okrožja. Društvo se je ustanovilo, da ne glede na stanovsko in politično pripadnost organizira vse državne nameščence in upokojence, da v zvezi z drugimi sličnimi krajevnimi organizacijami deluje zaboljšanje gmočnega položaja svojih članov. Vsi državni nameščenci od naj-



višjega do najnižjega imamo iste težnje, zato bi pač vsak moral biti član društva. No, udeležba je pokazala, da se nam godi še čisto dobro. Sicer jih je iz celega Prekmurja u članjenih 235, vendar pa je bila pri nedeljskem zborovanju navzočih komaj 60 oseb, torej nekako tretjina mursko-sobočkih državnih nameščencev. Iz tega sklepamo, da jih je nekako dve tretjini čisto zadovoljnih s svojim položajem. Blagor jim! Kaj nismo že dovolj lačni in razcapani? Ne! Še imamo kožo na sebi, zakaj bi tarnali! Še posedamo po kavarnah in še si lahko privoščimo včasih čašo vina. Državni nameščenci! Žalostna je vaša kolegijalnost, da je do skupnega, strnjene nastopa še tako daleč! Kaj ne čutite tudi Vi isto bedo, isto krivico? Treba je, da zavijemo bič tako močno, da nas razženejo po vsej državi, kjer bomo raztepeni gledali nazaj v ono dobo, ko bi lahko skupno dosegli vse naše pravice? Pa ta čas ni več daleč! Tovariši! Ako imate kaj čuta kolegijalnosti v sebi, pristopite vsi k društvu, ki je tudi Vam na korist. 12 Din na leto, to plača lahko vsak. Če bomo vsi brez izjeme organizirani, tedaj bomo tudi kaj dosegli. To ve tudi Beograd. Dokler pa bodo med nami še izjeme, dokler bodo naše vrste še raztrgane, toliko časa bomo garali za trdi vsakdanji kruh. Naj se nihče ne sramuje kot doktor ali višji uradnik, stopiti v vrsto nižjega uradnika. Vsi služimo enako in dolžni smo si, da se podpiramo v našem položaju med seboj. Naša beda je skupna beda. In če dobiva kateri za eno drobtinco več, naj se ne boji, da bi mu še to odtrgali, ako stopi v našo nezadovoljno vrsto, ki zahteva samo to, kar ji gre po pravici za pošteno delo. Če se pa kdo boji, da pade v nemilost pri svojem predpostavljenju, ker je član našega društva — saj tako strašno ni naše društvo —, naj bo brez skrbi, ker ga krije društvo samo in ga bo, ko bo izvedena popolna organizacija, ščitilo proti vsaki krivični premestitvi. Tovariši! Kolegi! Storite svojo dolžnost! S tem pomagajte sebi in ostalim trpinom. Ako pa Vam do tega ni, potem pa se pridružite vsaj iz kolegijalnosti.

Državni nameščenec.

## Domače vesti.

**Koncert društva „Sokol“ v Murski Soboti** minulo Soboto je uspel prav dobro. Orhester nam je nudil toliko, da bi si tega v Murski Soboti nikdar ne bili upali pričakovati. Naravnost očaral pa nas je gosp. dr. Vladimir Škrlek s fantazijo iz Verdijeve opere „Rigoletto“. Njegov nad vse dovršeni violin-solo s spremstvom gčne. Anice Kovačeve na klavirju je vplival zvišeno na natlačeno polno dvorano. Na splošno željo se je moral ta komad ponoviti. Sodelovali so pri orhestru še gčna. Magda Škrlikova ter gg. Svetina, Nadaj, Korže in Škrlek mlajši. Pevski zbor pod vodstvom g. Koržeta je zapel par lepih pesmij. Toda zboru se je poznalo, da ni zadostno vežbal. Društvo je poklonilo gčnoma Škrlekovi in Kovačevi ter gg. dru. Škrliku, Nadaju in Koršetu krasne šopke kot izraz hvaležnosti za požrtvovalno sodelovanje. (Opomba uredništva. V prihodnje bi želeli, da nam iz rok kakega strokovnjaka prispe poročilo o sličnih koncertih.)

**Puconci.** Za poštno odpravnico je imenovana pomočnica gčna. Marija Kuharjeva.

**Dolnji Lakoš.** Pri nas je namesto Jožefa Gönca za prisednika v občinskem gerentskem sosvetu imenovan kolarski mojster Franc Nemec.

**Pečerovci.** Večja družba tatov (tolvaje) je v cvetnem tednu po noči vdrla v shrambo posestnice Eve Kodila. Ropot nepovabljenih gostov, ki so prišli iskat mesa za vžem, je prebudil iz spanja domače, ki so tatove stirali. Tatovi so pustili pri Evi Kodila gnojne vile in kole, s katerimi so bili oboroženi. Eden tatov

je celo streljal in je moškega, ki jih je bil pregal, hudo ranil v nos. Zdravi se v bolnišnici v Murski Soboti. Orožništvo je pridno na delu in se mu je posrečilo nekaj teh tičkov že ujeti. So sami domačini iz Moščanc. Spravili so jih pri birovi v Murski Soboti pod ključ.

## Tedenske vesti.

**Rešitev parlamentarne krize.** Med Radikalci, Radičevci, Spahom in drjem Korošcem še ni prišlo do nikakega sporazuma. Radikalci se sicer skušajo po svojih odposlancih približati federalističnemu bloku, toda nasprotstva so zaenkrat skorajda še nepremostljiva. Nekateri menijo, da pride med Radikalci in demokrati do sporazuma in da bodo ti sestavili vlado. Približevski demokrati so proti sodelovanju z Radikalci, Davidovičevi demokrati pa bi bili za sodelovanje s katerokoli skupino, ki je za sporazum. Ker je tudi sam kralj izrazil željo, naj se doseže nekak sporazum in ker se zlasti v dvornih krogih z vso silo dela na to, da pride med Srbi na eni in Hrvati ter Slovenci na drugi strani do sporazuma, smemo pričakovati, da pride do rešitve vladne krize prav v kratkem. Za sporazum je glede Slovencev ugodno zlasti to, da razun enega sploh ni nobenega poslanca — centralista in da je JDS v Sloveniji eliminirana iz vsake kombinacije. Najnovejša poročila iz Beograda pravijo, da bo Pašićeva vlada jutri demisijskiral. Skupščine pojutranjem dne 16. tm. torej ne bo otvoril Pašić, marveč bo najstarejši poslanec takrat prečital ukaz o demisiji vlade in preložitvi skupščinskih sej do sestave nove vlade. Li pojdejo tudi Radičevci vsi v skupščino, glede tega še v Hrvaški republikanski seljački stranki odločitev ni padla. Listi poročajo, da pojde v Beograd le 9 delegatov te stranke. Slovenci pojdejo brez dvoma vsi, ker zasleduje SLS aktivno, ne pa abstinenco politiko. V političnih krogih so mnenja, da Pašiću ne bo več poverjena sestava nove vlade. Mož si jo s svojo velesrbsko politiko, slasti pa kot šef radikalne stranke, ki je „po svoje“ izvedla volitve za skupščino, zaigral simpatije pri vseh drugih strankah, zlasti tudi pri demokratih, kar je zanj sila neugodno, ker je demokratska stranka končno vendarle ena najmočnejših parlamentarnih skupin, ki ima, to se mora priznati, tudi zelo mnogo zmožnih politikov. V pondeljek imamo torej pričakovati odločilnih dogodkov.

**Pokojskiški zavod za nameščence v Ljubljani.** Dne 8. t. m. se je vršil v Ljubljani prvi občni zbor Pokojniškega zavoda za nameščence iz Slovenije in Dalmacije. Vodil ga je g. zavodov predsednik, dvorni svetnik v pokoju Vedernjak. V odbor so izvoljeni iz skupine delodajalcev gg.: dr. Ravnihar, dr. Božič, Jelačin, Avsenik, Skubic, Boncelj, Bonač, Škulje, Križnic, Ferič, dr. Jerič, Kosmač. Iz skupine delojemalcev so izvoljeni gg.: Vrtovec, Donadini, Kralj, Elnar, Stepišnik, dr. Obersnel, Kopitar, Berkovič, Pelikan, Bukovec, Skobelj.

**Krvavi dogodki v Slov. Bistrici.** Minulo soboto zvečer se je vršil v Slov. Bistrici ustanovni občni zbor Orjune (organizacija jugoslovanskih nacionalistov). Zborovanje se je udeležilo več sto Orjunašev iz Bistrice, Ljbnljane, Celja, Ptujja, Maribora. Ceprav je politična oblast prepovedala zborovanje, se je občni zbor vendarle vršil. Po zborovanju so priredili Orjunaši obhod po mestu. To pa Bistričkim Nemcem in drugim nasprotnikom Orjune ni prijalo. Raz strehe so metali na Orjunaše kamenje in streljali na nje. Tudi Orjunaši so streljali na Nemce in njim razbili šipe. Nekdo je vrgel tudi bombo. Orjunaši pravijo, da so bombo vrgli Nemci, kakor pa se je pozneje dognalo, so bombo vrgli Orjunaši. Bomba je eksplodirala in je ranila 5 oseb. Železničar Ivan Soršak je smrtonovarno ranjen. Prestreljena ima vsa prsa. Mir so vpostavili orožniki in vojniki.

**Prestopanje iz ene vere v drugo.** Od kar je Jugoslavija, je v Ljubljani nad 260 oseb prestodilo iz svoje vere v drugo. Zvečini so pristopili k pravoslavni veri.

**Zborovanje SLS** (Slovenske ljudske stranke). Minulo nedeljo se je vršil v Mariboru velik shod (gyülejš) Slovenske ljudske stranke. Od raznih strani je prispelo nad 1000 mož, da manifestirajo za svojo stranko. Zbor je sprejel sledečo resolucijo: 1. Izvoljeni poslanci SLS naj ne odnehajo od zahtev po avtonomiji Slovenije, 2. shod pozdravlja blok Slovencev in Hrvatov kot parlamentarno zvezo.

**Narodne katoliške cerkve na Hrvaškem** vlada noče priznati. Ker pa je na Hrvaškem in zlasti tudi v Dalmaciji odpor proti rimsko-katoliški cerkvi vedno večji, je pričakovati, da

bo ta cerkev narastla in tekom let še postala narodna cerkev vseh Hrvatov in morda tudi Slovencev. In ne bi bilo slabo. Ako luteranje lahko imajo službo božjo v domačem slovenskem jeziku, potem pač res ne moremo razumeti, zakaj bi ravno mi katoličani (papinci) morali naše poslušati, v latinskem jeziku, ki ga ne razumemo.

**„Nova Pravda“, narodno-socialističen tednik v Ljubljani.** V Ljubljani izdaja Narodno-socialistična stranka že od leta 1919 naprej političen časnik, ki se zove „Nova Pravda“. List stane na mesec 4 Din na leto 48 Din, za pol leta 24 Din. Upravništvo se nahaja v Ljubljani, Gradišče št. 7. List prinaša temeljite politične članke iz peresa najboljših bojnikov Narodno-socialistične stranke. Priporočamo „Novo pravdo“ vsem, ki se zanimajo za razvoj in napredek socialistične misli.

**Poštnočekovni urad.** Dogovorno z ravnateljstvom poštne čekovnega zavoda v Ljubljani objavlja podpisana delegacija ministrstva financ, da se davki in nedržavne doklade, kolikor se pobirajo z davki vred, po smislu pravila Narodne banke „za žiroposlove i za eskontovanje i reeskontovanje mjenica“ lahko plačujejo tudi v žirovnem prometu pri podružnici Narodne banke v Ljubljani ali v Mariboru. To se zgodi ali s predkazom zneska po rdečem čeku iz žirovnega računa daykoplavevalca na žirovni račun poštne čekovnega zavoda, ali pa — ampak samo če dotični davkoplačevalec stanuje v Ljubljani odnosno v področju Ljubljanske podružnice Narodne banke z neposrednim vplačilom v gotovini ob zaključku posredovanja pošte pri podružnici Narodne banke v Ljubljani na žirovni račun poštne čekovnega zavoda. — V obeh primerih mora davkoplačevalec o tem hkratu obvestiti poštni čekovni urad v Ljubljani in navesti, kateremu davčnemu uradu je plačilo namenjeno in na kateri davčni konto naj se zaračuni. — To stori ali z dopisnico ali pa s popolnoma izpolnjeno pošto čekovno položnico dotičnega davčnega urada. — Za prenos Narodna banka ne bo zaračunala nikakih provizij in pristojbin, poštne čekovni zavod pa tudi ne drugih kakor manipulacijske pristojbine, ki se zaračunavajo računometnikom od vsakega v kliringu ali pa v gotovini izvršenega plačila. — Po izvršeni zaračumbi pri davčnem uradu si davkoplačevalec lahko da vpisati plačilo v svoj plačilni dokument prav tako, kakor druga plačila v poštne čekovnem prometu. — Neposredna vplačila v področju mariborske podružnice Narodne banke so za enkrat izključena, ker čekovni zavod pri tej podružnici nima žirovnega konta.

**Važno za lastnike motorskih vozil in za šoferje.** Pokrajinska uprava za Slovenijo je v sporazumu z gradbeno direkcijo za Slovenijo izdala izvršilno uredbo k ministerskim naredbam iz leta 1910 in 1918. V Ljubljani se ustanovi komisija za preizkušnjo motorskih vozil (avtomobilov in motornih koles) in za preizkušnjo strokovne sposobnosti oseb za samostojno vodstvo takih vozil. Preizkušnjo strokovne sposobnosti za samostojno vodstvo motorskega vozila vršita po eden inženir in eden član — upravni jurist. Le če oba spoznata, da je kandidat sposoben za vodstvo, potem dobi legitimacijo. Prošnje za pripustitev k preizkušnji je treba vložiti pri okrajnem glavarstvu. Ispitna taksa (za vižgo) znaša 80 Din. Ispit se sme ponoviti poljubnokrat (Uradni list št. 32 z dne 4. aprila 1923.)

**Velik požar.** Dne 5. tm. zvečer je v Skoplju (v Makedoniji) zgorela hiša nekega bogatca. Tekom pol ure je zgorela cela hiša. Zgorelo je ali bolje povedano raztopilo in za enkrat zgubilo se je tudi mnogo zlatega denarja, baje okoli 150.000



Din. Istemu gospodarju je pred 2 mesecema zgorela njegova trgovina ter je utrpel takrat 3 milijone Din kvara. Vsled tega sumijo, da je neprijateljska roka zapalila hišo.

V Bački se je pojavilo več slučajev pegastega legarja (tifus). V Veliki Kikindi je obolelo kar četvero oseb na legarju. Tudi v nekaterih drugih občinah se je pojavila ta nevarna bolezen (beteg).

7 konjev se je zadušilo v vagonu. Konjski trgovec J. H. iz Ptuja je v nekem vagonu pripeljal iz Hrvaške 7 konjev v Slovenijo. Iz neznanega razloga se je v vagonu vnela slama. Dim in ogenj sta uboge živali zadušila v vagonu predno je mogla priti pomoč.

Ogromen požar v Slavonskem Brodu. Dne 6. tm. je že v drugič nastal velik požar v državni tovarni (orszaški fabriki) za železniške vozove (vagone) v Slavonskem Brodu v Slavoniji. Država ima več kakor 10 milijonov dinarjev kvara.

Novi 1000 dinarski bankovci. Preminulo sredo je Narodna banka dala v promet nove 1000 dinarske bankovce. Bankovci imajo na sredi podobo Sv. Jurija na konju, ki se bori proti zmaji. Na bankovcu so tudi slike 4 glavnih mest Jugoslavije, namreč: Beograda, Zagreba, Ljubljane in Sarajeva. Kakor hitro bo v prometu dovolj teh novih bankovcev, bo Narodna banka stare t. j. dosedanje 1000 dinarske bankovce kasirala (vzela iz prometa). Kdor torej noče biti kvaren, naj pravočasno zamenja denar. Najboljše bo, če ga naložite na obresti (interese) v kakem dobrem in poštenem denarnem zavodu.

Stavka krojaških pomočnikov (štrajk šnajdarskih detičev) v Zagrebu že traja dalje časa. Pomočniki zahtevajo zvišanje plače. Ker pa se krojaški mojstri (meštri) sploh niso hoteli spuščati pomočniki v pogajanja, so pomočniki stavko nadaljevali. Sedaj vrše zopet nova pogajanja.

Državna bakteriološka stanica za Štajersko in za Prekmurje se je otvorila dne 21. marca v Celju.

Strankarska nestrpnost. V Čemernu v Bosni je logar Majhić, ki je pristaš radikalne stranke, iz strankarskega sovraštva ustrelil Mičo Bajića, voditelja tamkajšnjih srbskih zemljeradnikov. Sprla sta se v neki hiši zaradi strankarskega nasprotstva. V razburjenosti je zagrabil za puško in nameril na Bajića. Kam privede strast v politiki! Iz poštenega človeka napravi morilca! Pač žalostno!

Aretiracija komunistov. V Sarajevu v Bosni je policija zaprla več komunističnih voditeljev.

Meje med Jugoslavijo in Madžarsko so že na celi črti končno-veljavno določili. V kratkem bodo začeli postavljati trajne menike (piramide).

V Jugoslaviji je bankovcev v prometu za približno 5 milijard in 400 milijonov Din.

Novi 2 banki v Beogradu. V Beogradu je otvoril svojo banko Rotschild. V kratkem pa ustanovi v Beogradu svojo banko tudi takozvana Blerova skupina, ki je naši državi dala na razpolago dolarsko posojilo.

Kaj stane vožnja v zraku? Družba „France-Rumaine“, ki ima svoje aeroplane, s katerimi prevaža v zraku ljudi in pisma, zahteva za vožnjo iz Beograda v Paris 725 frankov, za vožnjo iz Beograda v Prag 350 fr. iz Beograda na Dunaj (Beč) 35 fr. in iz Beograda v Budapešto 145 fr. Kakor vidimo, se siromašni ljudje danes še ne morejo voziti po zraku v aeroplanih. Črez kakih 10 let pa bodo take vožnje gotovo tudi že mnogo cenejše — (falejše).

## Po svetu.

Orijska konferenca se vrši od 15. marca naprej v Lausanni v Švici (na Švajcarskem). Lausanne (izgovori Lozan) je glavno mesto kantona Waadt, severno ženevskega jezera, ima približno 60.000 prebivalcev, ki so po večini katoliške vere in francoske narodnosti. V Lausanni je vseučilišče, tu je mnogo lepih cerkev zgodovinske in umetniške važnosti. Število tovarn (fabrik) je veliko; zlasti, je tu več livarn železa in več pivovarn. Največ pa nese domačinom tujski promet. Na tisoče tujcev prihaja vsako leto iz Angleške, iz Amerike ter iz Nemčije v Lausano zaradi krasne lege tega mesta in na ljubo še lepši okolici. Mesto Lausann je že kakih 1400 let staro. Že leta 590 je imel škof (püšpek) Marij v Lausanni svoj sedež. Do 1563 so vladali mogočni lausannski škofje nad mestom in nad okolico, toda ko se je tudi v Švici začela razširati luteranska vera, so Lauzančanje škofa pregnali. Sedaj se bo v tem mestu odločilo ali in kako se bodo uredile razmere s Turčijo in Grčijo ter sploh razne druge nujne orijske zadeve. Kemal paša, „sultan“ v Angoru je izrazil mnenje, da pride gotovo do „lozanskage miru“, češ, da so mirovni pogoji za Turčijo častni. Drugo vprašanje pa je, če so za Grško častni in če bo Grška zadovoljna.

Človek v zraku. Aviatik Steferman se je s svojim aeroplanom izuril v zraku že tako, da lahko prileti v eni uri celih 402 km. Toliko še doslej nobeden zrakoglovec ni mogel prevoziti v eni uri. V vojnem času so najboljši aeroplani vozili po 250—300 km na uro.

Revolucija kmetov v Rusiji. V Sidomirju in v drugih krajih Rusije so se kmeti uprli (protipostavili) boljševikom. Kmetje so bili oboroženi s puškami in s strojnimi (geppuška). Po daljšem boju so bili premagani, ker so bili boljševiki močnejši. Kakih 40 kmetov so boljševiki vjeli (zagrabili), a so jih takoj obsodili na smrt in je ustrelili.

Prebivalstvo Rusije se v poslednjem času zopet dviga. Po mestih vsaj. L. 1920 je Petrograd imel samo 772.000 prebivalcev, sedaj jih ima že 1.044.000. Moskva ima poldrug milijon prebivalcev. Tudi druga mesta so narastla. Nazadovalo pa je prebivalstvo v mestih, ki leže v pokrajinah, kjer je zadnji 2 leti nastopila suša in ž njo lakota, kakor je še doslej Rusija že stoletja ni pretrpela.

Rusija. Leninovo zdravje se je izdatno poslabšalo. Nekateri pravijo, da hira mož na paralizi, drugi pravijo, da je obromel, drugi so zopet mnenja, da je mož že umrl, da pa sovjetska vlada zakriva njegovo smrt iz strahu, da ne nastane revolucija. Lenin je namreč tisti, ki še vse „vkup drži“.

Revolucija je na Rumunskem v polnem teku. V Bukarešti in tudi v drugih mestih se vršijo dan za dnevom velike demonstracije. V mnogih krajih so se revolucionarji spravili na žide, katerim je nova ustava, ki je bila pred kratkim sprejeta, zagotovila mnogo pravic, kakoršnih prej niso imeli.

Turčija. Svoj čas je turški sultan Mohamed odstopil. Podal se je na neko antantno ladjo in izginil neznano kam. Sedaj pa se je zgledil iz Meke (t. j. sveto mesto Mohamedancev). Izdal je na vse mohamedanske vernike poziv, naj mu ostanejo verni in pravi, da ga je angorska vlada po krivici in s silo odstavila in ga prisilila, da je moral Carigrad zapustiti. Pričakovati torej moramo, da se bo med mohamedanci (Muslimani) kmalu začela

borba na nož med vernimi Mohamedani, ki priznavajo sultana Mohameda in pa med onimi Mohamedani, ki so naklonjeni napredni vladi v Angori (v Aziji).

Francoska-Čehoslovaška-Polska. Francoski general Seroud je iz Francoske prispel v Varšavo na Polsko. V kratkem se namreč vršijo v Varšavi pogovori o tem, da se v vojaško zvezo, ki sta jo sklenila Francoska in Polska, pritegne tudi Čehoslovaška. Čim se bosta Poljska in Čehoslovaška zedinili glede Čehoslovaške, bosta to porabili, da se sklene vojaška konvencija med Čehoslovaško, Poljsko in Francosko. Konference se udeleži tudi maršal Foch.

Predsednik nemško-avstrijske republike Seipel je te dni obiskal Italijo ter imel tam sestanke z voditelji klerikalne stranke v Italiji. Klerikalci nameravajo ustanoviti internacionalno udruženje vseh katoliško mislečih strank evropskih držav.

Bolgarija. Bolgarska vlada namerava v sobranju (parlamentu) predlagati revizijo ustave.

Madžarska. Od včeraj naprej so na Madžarskem pri državnih in zasebnih železniah ter pri vseh parobrodskih družbah tarifi zvišani za polovico. Na madžarsko-avstrijskih brzovlakih bodo tarife zvišali od 20. aprila naprej, pri orient-ekspresnih vlakih pa od 1. maja naprej.

Mejni spor med Čehoslovaško in Madžarsko. Ker se Madžarska in Čehoslovaška ne moreta sporazumeti glede meje pri Šarga-Tarjanu, je „Svet društva narodov“ odstopil končno-veljaono ureditev mej v tem odseku odstopil zastopniku države Brazilije v Društvo narodov. Za minuli četrti je bil sklican sestanek strokovnjakov obeh spornih strank ter zastopnikov Italije in Anglije. Razprave bodo trpele nekaj dni. Pričakujejo, da se bo zastopniku Brazilije posrečilo, spor poravnati. Tudi obisk grofa Bethlena v Pragi utegne ugodno vplivati na mirno ureditev tega vprašanja.

Rusija in Poljska. Boljševiki so na smrt obsodili več katoliških duhovnikov, med njimi tudi nekaj škofov, ker se ti niso hoteli pokoriti vladi in zlasti, ker ji niso hoteli izročiti cerkvenega imetja, obstoječega predvsem iz zlatih in srebrnih posod. Da se zabrani usmritev teh duhovnikov, se je zavzel za nje ves civilizirani svet, zlasti Poljska. V Varšavi in v vseh večjih mestih Poljske so priredili velike demonstracije proti Boljševikom. Demonstrantje so pozivali na boj proti Rusiji. Kakor poročajo nekateri angleški listi iz Ruske, pa se boljševiki pripravljajo na vojno proti Poljski, kateri očitajo, da vzdržuje v pravoslavni Rusiji katoliško propagando in da se sploh vsakčas vmešava v notranje zadeve Rusije.

## Smešnice.

I.

Ded je pripovedoval Jurčku, kako je Bog v davni, davni dobi kaznoval ljudi z vesoljnim potopom. Ljudje so namreč postajali vedno bolj hudobni in izprijeni, vedno grši v svojih srcih. Bog je nato spustil na zemljo tako silen dež, da je poplaval vso zemljo in potopil vse ljudi, razen Neo-ta, ki je bil dober in pošten. Njemu je prej še naročil, naj si zgradi veliko ladjo ali arho. Odločil se je bil gospod Bog, da reši samo Noeta in njegovo družino. Tako se je tudi zgodilo. Ves svet je dež poplaval, vse potopil, ostali so pri življenju samo Noe in njegovi ljudje.

Jurček je poslušal verno, nakar prekine dedka: „In si bil tudi ti, dragi dedek, v oni arhi?“ „Nisem! Kaj ti pa pride na um?“

„Pa kako si se potem rešil?“ vpraša Jurček. „Kaj si plaval ves čas potopa?“

„Kaj si nor?“ ga zavrne ded. „Saj je bilo to davno...“

„Pa ti si vendar tako star, ded. Kaj, ali je oni Noe starejši od tebe?“

„To se razume, da je bil starejši...“

„In zakaj je bil še starejši?“ sprašuje Jurček.

„Pojdi solit hruške“ se razhujuje ded. Pa kdo se ne bi razjezil nad takimi vprašanji.

(„Mali Istranin“.)

II.

Jurčkov oče je razbil čašo po neprevidnosti. Jurček to vidi in mu reče: „Zahvali Bogu, da si že tako velik.“

„In zakaj?“ ga vpraša oče.

„Ker, če bi bil tako majhen,“ razjasnjuje Jurček, „kakor sem jaz, bi ti mati izprašala hlače na telesu, da bi videl vse zvezde na nebu pri belem dnevu.“

(„Mali Istranin“.)



III.

Jurček se je hvalil, da on in pa njegov oče vesta vse. „Če je tako,“ pravi mu sosed Martin, „potem mi pa povej, koliko je trikrat štiri?“

Jurček misli in misli in nikakor ne more izmisliti v svojih mladih možganih, koliko je trikrat štiri. Končno pa reče: „Vidite, sosed Martin, to je na primer ravno takoono, kar zna moj oče“ („Mali Istranin“.)

**Citre**

nove, malo rabljene, so na prodaj. Naslov pove upravništvo „Našega doma“ v Murski Soboti.

**Stavišče (fundoš)**

ali malo njivo v Murski Soboti želim kupiti. —

Naslov pove upravništvo.

**2 Amerikanca**

želejta kupiti verstvo (posestvo) do 20 plugov zemlje v Prekmurju ali na Štajerskem. Posestvo, ki ima gorice, ima prednost. Ponudbe na upravništvo „Našega Doma“.

**JOŽEF ZRINJSKI**

v MURSKI SOBOTI, Glavni trg  
popravlja dežnike in  
brusi nože in britve

Štofe, cajge, platno in vsefele  
blago po najnižji ceni vsikdar  
dobiti pri

**Štefanu Smodiš**

trgovina z manufakturnim blagom  
**MURSKA SOBOTA**  
GLAVNI TRG.

**Czipoth Viktor**

trгоvec z lesom, drvami in premogom  
v Murski Soboti  
Slovenska ulica

prodaja najbogši in najfalejši

**Portland cement****Štejnkol (premog)****Vogelje****Drva****Seno.****Črevlji, cipeli!****Črevlji, cipeli!**

Izdelovalnica obutev vseh vrst

**D. Roglič, Maribor**

Koroška cesta 19

Telefon 157

Zahtevajte ilustrovani cenik!

**KAVARNA BOROŠ**  
**v MURSKI SOBOTI**

se priporoča vsem, ki prihajajo po  
poslih v Mursko Soboti.

Na razpolago so slovenski, hrvatski, srbski,  
madjarski in nemški časopisi.

**2 biljarda!**

Vsikdar topla kava! Vsikdar vroč čaj!

**Tiskarna Panonija**  
**Gornja Radgona**

dobro in  
moderno opremljena  
se priporoča za točno, ceno in  
hitro izvršitev tiskovin vseh vrst, ima bogato  
zalogo vsakovrstnih pisarniških in šolskih  
potrebščin, vseh barv svilenega  
in krep-papirja, pis.  
papirja v kasetah  
in v mapah  
itd.

KNJIGOVEZNICA - KNJIGARNA - TRGOVINA S  
PAPIRJEV IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI  
na drobno in debelo - ZALOGA ŠOLSKIH KNJIG

**Najbougša in najsigurnejša prilika za šparanje!****Jugoslovanski kreditni zavod**

r. z. z o. z.

**podružnica v Murski Soboti**

(poleg apoteke)

plača intereš na hranilne vloge in na vloge v tekočem računi

**8% brez odpovedi 8%**

Na vekše vezane šume se plača intereš po dogovori  
brez odtegnenj rentnega in invalidskega davka.

Posojila se dovolijo na osebni kredit (proti vekslu) na hipoteke in v tekočem računi.

**Zavod stoji neposredno pod državnim nadzorstvom.**